

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 22 11
F: 01 471 29 78
E: glavna.pisarna@mors.si
www.mors.si

Številka: 604-24/2014-3 - DGZR
Datum: 03.10.2014

Na podlagi drugega odstavka 114. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami
(Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10) izdajam

**PROGRAM
DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA PRIPADNIKOV SLOVENSKE VOJSKE ZA GAŠENJE
POŽARA NA PLOVILU**

KAZALO

A SPLOŠNI DEL.....	3
1 IME PROGRAMA	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA	3
3 CILJNA SKUPINA	3
4 CILJI PROGRAMA	3
6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA	4
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM.....	4
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU	4
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA.....	4
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM	4
11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA	4
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA.....	5
13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA.....	5
14 VIDEZ LISTINE	5
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV.....	5
B POSEBNI DEL	6
16 PREDMETNIK	6
17 KATALOG ZNANJA.....	8
18 KONČNA DOLOČBA.....	9

A SPLOŠNI DEL

1 IME PROGRAMA

Program dopolnilnega usposabljanja pripadnikov Slovenske vojske za gašenje požara na plovilu (v nadaljevanju program).

2 UTEMELJITEV PROGRAMA

430. mornariški divizion je pomorska formacija Slovenske vojske (v nadaljevanju SV) in je neposredno podrejen Poveljstvu sil GŠSV. Zagotavlja vojaško obrambo slovenskega akvatorija in sodeluje v sistemu zaščite, reševanja in pomoči na morju. Pri izvajanju aktivnosti uporablja tudi namensko plovilo. Za zagotavljanje njegovega učinkovitega in varnega delovanja Slovenska vojska potrebuje usposobljene pripadnike, ki bi znali pravilno ukrepati ter varno gasiti začetni požar na plovilu.

Ker med programsko ponudbo ni programa usposabljanja, ki bi bil namenjen posebnim potrebam te ciljne skupine, je treba izdelati nov program dopolnilnega usposabljanja.

3 CILJNA SKUPINA

Usposabljanje je namenjeno pripadnikom 430. mornariškega divizona SV, ki so med drugim predvideni tudi za ukrepanje in gašenje začetnega požara na plovilu.

Usposabljanja se po potrebi lahko udeležijo tudi pripadniki drugih enot SV, ki so predvideni za pomoč pri gašenju začetnega požara na plovilu SV.

4 CILJI PROGRAMA

Splošni cilji usposabljanja so, da udeleženec:

- pridobi osnovno znanje s področja gašenja začetnih požarov,
- prepozna nevarnosti, s katerimi se srečuje pri svojem delu, in se ustrezno zaščiti,
- pozna osnovne pojme s področja požarne preventive (požarni zid, požarni sektor, faze gorenja),
- spozna osnovne mehanizme gorenja,
- spozna mehanizme gorenja pod posebnimi pogoji (večja/manjša vsebnost kisika),
- usvoji znanje za razumevanje možnosti nastanka eksplozijskih koncentracij hlapov ali par oziroma možnosti za nastanek detonacije,
- spozna osnovne mehanizme gašenja,
- spozna osnovne gasilne taktične postopke,
- razlikuje materiale glede na različno požarno odpornost,
- spozna sisteme za detekcijo in javljanje požara,
- spozna avtomatske in ročne sisteme za gašenje.

5 TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje traja 30 pedagoških ur, od tega je 10 ur namenjenih predavanjem, 15 ur delu na poligonu ter 5 ur delu na plovilu.

6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Predavatelji in inštruktorji morajo udeležencem na začetku predavanj ter usposabljanj predstaviti namen in cilje usposabljanja ter merila, po katerih bo potekalo preverjanje znanja.

Predavatelji sproti, med usposabljanjem, ustno s postavljanjem vprašanj in pogovorom preverjajo razumevanje snovi ter znanje udeležencev. Ocenjevanje znanja ni predvideno.

7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

Pogoj za vključitev v program je razporeditev na dolžnost v 430. mornariški divizion SV, ki vključuje tudi odgovornost za ukrepanje ob začetnih požarih na plovilu.

8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

V programu niso predpisani pogoji za napredovanje.

9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

Posebni pogoji za dokončanje programa niso predvideni.

10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM

Udeleženec po končanem usposabljanju pridobi znanje, nujno za pravilno in varno gašenje požara na plovilu.

11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Nosilec usposabljanja je Uprava RS za zaščito in reševanje.

Izvajalec usposabljanja je Izobraževalni center za zaščito in reševanje Republike Slovenije (v nadaljevanju ICZR).

Usposabljanje se organizira v obliki tečaja, ki je razdeljen na teoretični in praktični del. Predavanja potekajo dopoldne in popoldne. Udeležencem je med usposabljanjem omogočeno bivanje v prostorih ICZR.

ICZR pripravi urnik usposabljanja, s katerim organizira usposabljanje in druge aktivnosti skladno s hišnim redom.

Pri usposabljanju naj predavatelji poleg predavanj uporabljajo čim več aktivnih metod dela.

Velikost skupine na usposabljanju je od 20 do 30 udeležencev. Pri izvajanju praktičnih vaj se oblikujejo manjše skupine.

Prijave za udeležbo na usposabljanju se izvedejo na podlagi ukaza načelnika Generalštaba SV in letnega načrta dela SV ter letnega načrta usposabljanja SV.

Predavatelji pripravijo gradivo v ustrezni elektronski obliki (po dogovoru z izvajalcem usposabljanja) in povzetke za udeležence.

Usposabljanje poteka v učilnicah in na poligonih Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje RS ter na plovilu.

Stroške usposabljanja krije Uprava RS za zaščito in reševanje.

Nadomestilo za plačo, potne stroške, stroške prehrane krije enota SV, ki udeleženca napoti na usposabljanje s temeljnico.

12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Pri izvedbi programa ni posebnosti.

13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Predavatelji morajo imeti univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo in ustrezno andragoško znanje, pridobljeno na usposabljanju v ICZR ali na primerljivem programu zunaj ICZR. Poznati morajo delovanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

14 VIDEZ LISTINE

Udeleženec, ki je uspešno opravil usposabljanje, dobi potrdilo o opravljenem programu (z imenom programa in datumom usposabljanja).

15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa in katalogov so:

- Florjan Gros, Gasilsko reševalna služba Kranj,
- vŝvod. Robert Udovič, Slovenska vojska, 430. mornariški divizion,
- Milan Dubravac, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- mag. Zdenka Krese, Uprava RS za zaščito in reševanje.

B POSEBNI DEL

16 PREDMETNIK

Zap. št.	VSEBINA	Število pedagoških ur		
		P	V	Skupaj
1	Mehanizem gorenja in gašenja: <ul style="list-style-type: none">– trikotnik gorenja,– gorenje različnih snovi (trdno/tekoče/plin, lahke kovine),– eksplozijske koncentracije,– BLEVE-efekt (prikaz na poligonu lg),– vpliv gorenja in gašenja na trdnostno strukturo plovila.	3	-	3
2	Gašenje začetnih požarov: <ul style="list-style-type: none">– razvojne faze požara,– gasilna sredstva in njihov učinek,– različna gasilna sredstva (prevozna, prenosna, stabilna),– priročna gasilna sredstva,– voda in penilo kot gasilno sredstvo,– požarna voda,– taktika gašenja notranjih požarov (vstop, preiskava, gašenje),– IDA.	3	-	3
3	Preventivni ukrepi: <ul style="list-style-type: none">– sistem požarne zaščite,– sistemi javljanja požara,– izbira in lastnosti materialov,– požarne stene in širjenje požara,– širjenje požara, toplote, dima po prostorih,– odvod dima in toplote (pomen in njihove možnosti).	1	-	1
4	Gasilni sistemi splošno: <ul style="list-style-type: none">– javljanje, aktiviranje, delovanje,– načini delovanja sistemov gašenja,– uporaba in namen gasilnih sistemov (cevi, ročniki, trojaki, črpalka, cevni nosilci idr.),– omejitve pri uporabi.	1	-	1
5	Gasilni sistemi na plovilu: <ul style="list-style-type: none">– vrsta gasilnih sistemov in njihova uporaba,– možnost uporabe gasilnih sistemov ob izpadu glavnega vira napajanja,– minimalni pogoji za delovanje požarnih sistemov (ročni vklopi, pogoni),– premestitve poškodb hidrantnega sistema (če je izvedljivo).	1	-	1
6	Posebni prostori in njihove zahteve: <ul style="list-style-type: none">– zbiralniki goriva,– električno postrojenje,– strojno postrojenje,– skladišče streliva,	1	-	1

	– komunikacijski sistem.			
7	Praktične vaje (poligon Ig, plovilo): <ul style="list-style-type: none"> – gasilna armatura (črpalke, spajanje cevi, trojak, ročniki top) – preizkus in delo, – vstop v zadimljen prostor in gašenje, – preiskava prostorov, – IDA, – reševanje ponesrečenca izvlek/dvig, – gašenje začetnih požarov (A, B, C, D) z različnimi gasilnimi sredstvi, – odvod dima, ventilacija poligona Ig, – odvod dima, plovilo, naravna/prisilna ventilacija, – gasilni sistemi na plovilu (ogled, razlaga, posebnosti, uporaba vode). 	-	20	20
Skupno število ur:		10	20	30

17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, splošne cilje, predmetno značilne kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo informativne in formativne cilje.

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi)	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije)
	Udeleženec:	Udeleženec:
Mehanizem gorenja in gašenja	<ul style="list-style-type: none"> – pozna požarni trikotnik in posebnosti gorenja različnih snovi, – pozna eksplozijske koncentracije in BLEVE-efekt, – pozna vplive na strukturo plovila ob požaru. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna opisati požarni trikotnik in posebnosti gorenja različnih snovi, – razloži eksplozijske koncentracije in BLEVE-efekt, – razloži vplive na strukturo plovila ob požaru.
Gašenje začetnih požarov	<ul style="list-style-type: none"> – pozna faze požarov, – pozna gasilna sredstva in njihov učinek ter razlikuje njihovo uporabo ob različnih pojavitvah, – pozna osnovne operativne postopke dela ob gašenju notranjih požarov. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna naštetih faze požarov, – našteje gasilna sredstva in njihov učinek ter razlikuje njihovo uporabo ob različnih pojavitvah, – našteje osnovne operativne postopke dela ob gašenju notranjih požarov.
Preventivni ukrepi	<ul style="list-style-type: none"> – pozna sisteme požarne zaščite, – pozna konstrukcijske značilnosti na plovilu in vplive ob razvoju požara vključno z odvodom dima. 	<ul style="list-style-type: none"> – našteje sisteme požarne zaščite, – našteje konstrukcijske značilnosti na plovilu in vplive ob razvoju požara vključno z odvodom dima.
Gasilni sistemi splošno	<ul style="list-style-type: none"> – pozna postopke ob aktiviranju sistemov gašenja, – pozna gasilne armature in uporabo. 	<ul style="list-style-type: none"> – sprejema postopke in protokole javljanja ter izvede aktiviranja, – našteje postopke ob aktiviranju sistemov gašenja, – zna uporabiti gasilne armature.
Gasilni sistemi na plovilu	<ul style="list-style-type: none"> – pozna različne gasilne sisteme, – pozna procese ob mejnih pogojih uporabe. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna uporabljati različne gasilne sisteme v različnih razmerah, – zna uporabiti procese v mejnih razmerah uporabe.
Posebni prostori in njihove zahteve	<ul style="list-style-type: none"> – pozna različna območja glede na požarno varnost na plovilu in ukrepe na posameznih območjih. 	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje različna območja glede na požarno varnost na plovilu in ukrepe na posameznih območjih.
Praktične vaje	<ul style="list-style-type: none"> – zna uporabljati gasilne armature v povezavi s posebnostmi na plovilu, – pozna osnovne operativne 	<ul style="list-style-type: none"> – uporabi pridobljeno znanje pri preigravanju različnih vnaprej pripravljenih scenarijev in izvede vse

	<p>postopke vstopov v zadimljene prostore, preiskovanje in gašenje ob uporabi osebne in skupne zaščitne opreme,</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozna osnovne postopke reševanja ponesrečenca iz prostora, – razlikuje začetne požare razredov A, B, C, D z različnimi gasilnimi sredstvi, – pozna osnovne postopke prezračevanja, – pozna gasilne sisteme na plovilu in varnostne ukrepe ob njihovi uporabi. 	<p>postopke v predvidenih scenarijih od aktiviranja, uporabe gasilnih armatur, osnovnih postopkov gašenja in reševanja ter aktiviranja gasilnih sistemov.</p>
--	--	---

18 KONČNA DOLOČBA

Ta program začne veljati z dnem podpisa.

Janko Veber
minister